

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Симеон Василев, Факултет по журналистика и масова комуникация, СУ „Св. Климент Охридски“

за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Медии и комуникации – телевизионна журналистика) с дисертационен труд на тема: „Регионалните телевизии в България – специфики на медийната трансформация“, представен от Благовест Ганчев Илиев, редовен докторант в Катедра „Комуникация, връзки с обществеността и реклама“ на СУ „Св. Климент Охридски“, СУ „Св. Климент Охридски“.

с научен ръководител: проф. д-р Теодора Петрова

Представяне на докторанта въз основа на подадената документация

Въз основа на подадените документи докторант Благовест Ганчев Илиев е бакалавър от Софийския университет, специалност „Журналистика“. Той има магистърска степен по „Продуцентство и креативна индустрия“ във Факултета по журналистика и масова комуникация и по „Митнически и данъчен контрол“ в Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Благовест Илиев има практически опит като асистент в катедра „Комуникация и аудиовизуална продукция“ и води практически упражнения по дисциплините: „Комуникативни умения (телевизия)“, „Нови медии“, „Културно-исторически взаимовръзки и медийно съдържание“, „Медийна екосистема“, „Организиране на събития и ПР кампании“. Също така е действащ репортер и продуцент на „Новините“ в телевизия Bulgaria On Air. Бил е водещ на новини и предавания в Телевизия Стара Загора. Има сериозен опит като експерт „Връзки с обществеността“ (All Channels Communication, Старозагорска митрополия, Български фермерски съюз, Сдружение „Свят без граници“ и др.).

I. Оценка на качествата на дисертационния текст

Дисертацията на Благовест Илиев „Регионалните телевизии в България – специфики на медийната трансформация“ е сполучлив опит за систематизиране и осмисляне на състоянието

на регионалните медии и телевизионната журналистика, подложени на мощното влияние на медийната трансформация и произтичащите от нея икономически, социални и политически последици. Актуалността на темата произтича от динамиката на медийния и комуникационния процес, и най-вече от влиянието на процеси като глобализация, конвергенция, дигитализация, медиатизация, регионализация и комерсиализация. Бих открил и паралелно протичащите процеси на деглобализация и дивергенция, които засилват своето влияние заради силната дефрагментация на аудиторията след нахлуването на социалните мрежи и изкуствения интелект в медийната комуникация като цяло. Изследователската тема безспорно е академична необходимост за всички, които се занимават с изследвания в полето на телевизията заради силно променените медийни условия и комуникационни обстоятелства в създаването, финансирането, разпространението и възприемането на регионална телевизионна програма, независимо дали тя има обществен или търговски характер. В този смисъл предложеният дисертационен труд и заложените в него изследователски тези са своевременни. Много важна причина за значимостта и актуалността на предложената в дисертационния труд тема е влиянието на телевизията като най-мощна традиционна медия върху публичната сфера, общественото мнение, гражданското общество и демократичния процес. Сам авторът сполучливо отбелязва като значими предизвикателствата, предизвикани от медийната трансформация, а именно изискванията за достоверност на информацията, за многообразие на мненията, за необходимостта от межкултурен диалог, за спазване на журналистическите стандарти, както и за медийната култура на регионалната аудитория. В този смисъл актуалността на темата произтича и от изключителната необходимост от сравнителен анализ на развитието на регионални медии в Европа и тези в България с всичките специфики, произтичащи от политически, исторически, социални и психологически причини. Темата придобива значимост и заради академичния дебат, който се води заради все по-нарастващите потребности на авторите на журналистическо съдържание, и най-вече на аудиторията, от теоретичен анализ в осмислянето на регионалната журналистика, въввлечена в динамиката на медийните процеси. Дисертационният труд дава убедителна картина на медийната трансформация в областта на регионалната телевизия и регионалната журналистика.

Структурата на дисертационният труд се състои от увод, четири глави, заключение, библиография и приложения. Обемът от 240 класически страници е напълно достатъчен за дисертационен труд. Авторефератът точно и максимално пресъздава съдържанието на докторската дисертация.

В дисертационния труд са поставени ясна цел и произтичащите от нея изследователски задачи. Основна цел е да се изведат променящите се характеристиките на регионалните телевизии и създаването на полезни медийни практики. Сред поставените задачи са анализ на жанровите особености на регионалната телевизионна програма, систематизиране на опита в някои европейски страни и интерпретацията на конкретни теми като аргумент за спецификата на всяка регионална телевизия. Като много важна задача бих определил провеждането на продуцентски експеримент и анализ на аудиторията въз основа на дълбочинни интервюта и анкетно проучване. Решаването на тази задача придава оригиналност на изследването на дисертационния труд. Коректно са формулирани обектът (регионалните телевизии) и предметът на изследването (тенденциите в развитието на регионалните телевизии в страната и конкретно в област Стара Загора).

В първа глава са представени теоретичните перспективи по отношение на телевизионната индустрия, регионална телевизионна програма, принципите на програмирането и ролята на продуцента.

Във втора глава е дадена историческа перспектива на регионалните телевизии в България. Анализирани са развитието на телевизионните центрове и програмите с регионален и местен обхват. Представени са жанровите особености на новинарските емисии в регионалните телевизии и присъствието на специфични теми като религия и църква в регионалните телевизионни програми.

Трета глава е фокусирана върху телевизиите в Стара Загора – телевизия „СТЗ“, телевизия „Загора“, телевизия „Стойчев“ и телевизия „Феникс“. Особено ценен за изследването е направеният продуцентски експеримент с телевизионното предаване „(На)среща“ в ефира на телевизия „Стара Загора“.

В четвърта глава са включени изследвания, посветени на трансформацията на регионалните телевизии и възприемането на техните програми от аудиторията. На базата на анализ на медийното съдържание, на дълбочинни интервюта и на анкетно проучване е представена интересна авторова теза за регионалната идентичност и причините за спадания интерес на аудиторията към регионалните телевизионни програми.

В Заключение са представени основните изводи от изследването. Дисертационният труд разполага с богат библиографски ресурс. Използвани и коректно са цитирани авторитетни източници по темата на български и английски език.

II. Приноси на дисертационното изследване

Дисертационният труд на Благовест Илиев стъпва върху сериозна теоретична основа и историческа перспектива, способност за теоретичен анализ и богат практически опит на автора. Предложеният аналитично-критичен обзор и теоретичен анализ на процеси, практики и примери, имат научна и научно-приложна стойност.

Като основен принос мога да отбележа теоретичния анализ на влиянието на медийната трансформация върху регионалните медии, както и сравнителния анализ на регионални телевизии в медийните системи на Германия, Италия и Франция, който е необходим за точното определяне на състоянието на регионалните телевизии в България. Приемам като важен принос анализът на взаимовръзката „регионална телевизия – регионална идентичност“ и взаимоотношенията „регионални медии – национални медии“, „регионални медии – регионална политика“. Анализът на тези и други взаимовръзки подпомагат практически продуцентски и управленски решения в създаването, разпространението и финансирането на регионалните телевизии. Бих отбелязал също така, че осъщественото изследване в дисертационния труд дава сериозна научна мотивация регионалните телевизии да бъдат разглеждани в културен, икономически, политически, социален и най-вече в технологичен контекст. Изследването прави сериозна научна прогноза за бъдещето на регионалните телевизии и тяхната роля в публичната сфера на демократичното общество.

III. Бележки и препоръки

Докторантът е задълбочил в процеса на работа и съобразно препоръките научния анализ на взаимовръзките и взаимоотношенията „регионална телевизия – регионална идентичност“, „регионални медии – национални медии“, „регионални медии – регионална политика“, „регионални медии – регионална култура“. Анализът на тези и други социокултурни взаимовръзки придават важна аргументация на авторовите тези и подпомагат продуцентски и управленски решения в създаването, разпространението и финансирането на регионалните телевизии. Това са особено важни въпроси, чиито отговори конкретизират обществения характер на регионалните медии, тяхното динамично настояще, както и функцията им да бъдат почтен изразител на общественото мнение и силна бариера пред неговата деформация.

Дисертационният труд показва сериозното професионално израстване на докторант

Благовест Ганчев Илиев. Моята основна препоръка е след известна редакция този научен труд да бъде публикуван. Убеден съм, че той ще представлява интерес за широк кръг читатели - студенти, изследователи, практикуващи продуценти и телевизионни журналисти.

Към автора на дисертационния труд имам следните въпроси:

1. Жизнеспособен ли е моделът на регионалната обществена телевизия?
2. Какви очаквания има дисертантът от нов Закон за радиото и телевизията в България, и какво в него трябва да бъде заложено по отношение на регионалните медии?

IV. Публикации и участия в научни форуми

Научните публикации на Благовест Илиев по темата на дисертацията са пет и са публикувани в авторитетни научни сборници и научни списания. Тяхното съдържание представя много добре неговата публикационна активност. Докторантът Благовест Ганчев Илиев изпълнява изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ за апробиране и оповестяване на резултатите от изследването според чл. 5, т. 5 и са покрити минималните национални изисквания по чл. 63, ал. 1, т. 4 и чл. 69, ал. 3..

V. Заключение

Представената докторска дисертация е оригинално научно изследване, което показва систематизирани теоретични знания, оригинални разсъждения и изводи, съчетани с богат практически и преподавателски опит. Дисертационният труд впечатлява с анализа и получените изследователски резултати. Като имам предвид и задълбочените познания на Благовест Ганчев Илиев в областта на електронните медии, медиязнанието и комуникационния мениджмънт, както и неговата преподавателска дейност, напълно убедено препоръчвам на уважаемите членове на научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на Благовест Ганчев Илиев за неговата дисертация на тема: „Регионалните телевизии в България – специфики на медийната трансформация“.

Дата: 11. 08.2024 г.

Рецензент: